

बिसेन डेंटल केअर
डॉ.दिप(पंकज) बिसेन डॉ.खुशबू बिसेन(पटले)
दंत व मुख रोगविशेषज्ञ
बी.डी.एस.(नागपूर)
 ताज मेरीप्लेक्स, गर्ल्स कॉलेज रोड गोंदिया
 सकाळी- ११ ते ३ सायं ६ ते ९ वाजोपर्यंत संपर्क:- ९५४५६८९७०

अंधश्रद्धा निर्मूलनात शासनाचाच खोडा! नाट रिचेबल मुख्याधिकारी झंडावदनाला रिचेबल होणार!

गोंदिया: बुद्धिप्रामाण्यवादी महाराष्ट्राची ओळख टिकून राहावी म्हणून राज्यात जादूटोणा विरोधी कायदा करण्यात आला. वैज्ञानिक दृष्टिकोन समाजात रुजवण्याचे उपक्रम राबवण्यासाठी समिती स्थापन करण्यात आली. मात्र, शासकीय अनास्थेमुळे या समितीचे काम पुढे सरकण्यात आडकाठी निर्माण झाली आहे. महाराष्ट्रात २०१३ रोजी जादूटोणा विरोधी कायदा आला.

या कायद्याविषयी जनजागृती, प्रचार आणि प्रसार कार्यक्रम घेण्यासाठी समिती स्थापन करण्यात आली. ही समिती सामाजिक न्याय व विशेष सहाय विभागाअंतर्गत काम करते. समितीचे अध्यक्ष सामाजिक न्यायमंत्री असतात. ही समिती २०१४ पासून अस्तित्वात आली आणि कामाला सुरुवात केली. प्रचार, प्रसारासाठीचा आरखडा तयार झाला. परंतु, प्रत्यक्ष अंमलबजावणीसाठी आवश्यक राजकीय वातावरण उपलब्ध नसल्याने समितीचे काम रेंगाळले आहे. आता तर सामाजिक न्याय खात्याला मंत्री नसल्याने वैज्ञानिक दृष्टिकोन विकसित करण्यासाठी आवश्यक उपक्रम घेण्यावर बंधणे आली आहेत. विशेष म्हणजे समितीच्या कामासाठी चालू आर्थिक वर्षात २२ कोटी मंजूर आहेत. पण तो निधी मार्चअखेरपर्यंत खर्च होण्याची शक्यता दिसत नाही. जादूटोणा विरोधी कायदा जनजागृती, प्रचार आणि प्रसार कार्यक्रम अंमलबजावणी समिती स्थापन झाल्यानंतर कार्यक्रमांची आखणी केली आहे. यामध्ये प्रामुख्याने जनजागरण, पोलीस प्रशिक्षण आणि शाळा-महाविद्यालयातील कार्यक्रमाचा समावेश आहे. जादूटोणा कायदा आणि वैज्ञानिक दृष्टिकोन या विषयावर जिल्हा, तहसील तसेच १० हजार लोकवस्ती असलेल्या

गोंदिया- नगरपरिषदेवर प्रशासक राज येऊन वर्ष होत आहे.या वर्षभराच्या कार्यकाळात मुख्याधिकारी यांनाच प्रशासकपदाची जबाबदारी देण्यात आली.त्याचत मुख्याधिकारी करणकुमार चव्हाण यांच्याकडे गोंदिया जिल्हाधिकारी कार्यालयातील नगरपरिषद विभागाचे प्रशासकीय अधिकारी पद-चा सुध्दा प्रभार देण्यात आला.या सर्व गोष्टींच्या संधीना सोडणार नाही ते कसले मुख्याधिकारी.नगरपरिषदेतून पदाधिकारी राज पायउतार होताच प्रशासकराजमध्ये मुख्याधिकारी या वर्षभरात मोजके १०-१५ दिवस सोडले तर ते नगरपरिषदेच्या कार्यालयात बसले असतील असे छातीठामपणे कुणीच नगरपरिषदेतील अधिकारीच काय सामान्य नागरीकही सांगू शकणार नाही. एवढे चांगले अधिकारी आजच्या घडीला गोंदिया नगरपरिषदेतील जनतेला मिळाले आहेत.जे १५ ऑगस्टच्या झंडावदन कार्यक्रमांतर उद्या २६ जानेवारीच्या झंडावदनाकरिता नक्कीच नगरपरिषदेच्या कार्यालयात हजेरी लावून आपण सक्रिय असल्याचा पुरावा देऊन परत बेपत्ता होतील.आणि पुढच्या १ मे

रोजीच्या महाराष्ट्रदिनाच्या झंडावदनालाच हजेरी लावतील की काय अशी म्हणायची वेळ नागरिकांवर येऊ नये अशी अपेक्षा बाळगण्याला मात्र काहीही हरकत नाही. जनता आपल्या समस्या घेऊन नगरपरिषद कार्यालयाचे उंबरठे झिजवून परत जाते.मात्र मुख्याधिकाऱ्यांचे दर्शन काही होत नाही.दर्शन तर सोडा त्यांचा मोबाईल सुध्दा नॉटरिचेबल नेहमीच असतो. रिचेबल असले तर जनताच नव्हे तर प्रसारमाध्यमातील दोन-तिघाचे सोडले तर ते त्यांचेही भ्रमणध्वनी रिकवात नाही,ते सामान्य जनतेसाठी उपलब्ध असतील असा अंदाजही लावणे चुकीचे ठरेल.त्यातही अनेक कंत्राटदार आपल्या कामासाठी नगरपरिषदेच्या कार्यालयात येतात.मात्र मुख्याधिकारी जिल्हाधिकारी कार्यालयातील नगरपालिका प्रशासन विभागात असल्याचे सांगितले जाते. परंतु संबंधित त्या ठिकाणी जाऊन पाहणी करतो तर काय साहेबांचा तिथेही थांगपताच नसतो.नगरपरिषदेतील काही लोकांच्या चर्चेनुसार आपल्या सवडी प्रमाणे ते येतात आणि अर्धपूर्ण व्यवहारांशी

वाट्यावर सोडल्या गत आहेत. नगरपरिषद भेत्तातील घरकुल लाभार्थ्यांना धकलेला उर्नरीत निधी अजुनही न मिळाल्यामुळे थेट लाभार्थ्यांनी नगरपरिषद गाठतात मात्र मुख्याधिकारीच गैरहजर राहत असल्याने व्यथा मांडायची कुणाकडे अशा प्रश्नांच्यासमोर उभा होतो.त्यातच सतत नॉट रिचेबल असणाऱ्या मुख्याधिकारीवर मात्र जिल्हाधिकारीच काय गोंदियातला एकही लोकप्रतिनिधी बोलायला तयार नाही.कारण त्यांच्याकरिता ते रात्रदिवस विशेष सेवेत रिचेबल असतात.मुख्याधिकारी म्हणून प्रथम जबाबदारी ही नगरपरिषदेत येऊन आपले कामकाज मागी लावण्याची व जनतेच्या अडीअडचणी समजून घेण्याची जबाबदारीही प्रशासक या नात्याने त्यांची असताना त्यांनी या वर्षभरात आपले वेळापत्रकच न उरवल्याने कर्मचारीही मस्तकाल झाले आहेत. कुणीही वेळेवर कार्यालयात येत नाही,त्यांच्या कार्यालयातील हलचल रोजीस्वरूप नोंद नाही.शहरात विविध ठिकाणी काम सुरु मात्र कुणीही बांधकामचा अधिकारी त्या कामावर दिसून येत नाही.मात्र कार्यालयात गेल्यावर साहेब मात्र कामाच्या ठिकाणी गेल्याचे हमखास ऐकाला मिळते.वित्तविभागाची परिस्थितीवर तर कुणाचेच नियंत्रण नाही,जो करेल खर्चा त्यावरच होईल चर्चा अशी अवस्था या कार्यालयात असून बाजार व कर विभागात तर मोठ्याने सावळगोंधळ बघावयास मिळतो.त्या सर्व व्यवस्थेला कारणीभूत ठरत आहे मुख्याधिकाऱ्यांची गैरहजेरी व दुर्लक्षतेमुळे शहरातील भ्रष्टाचाराची जननी असलेल्या गटारयोजनेमुळे रस्त्यांची पुर्णतः वाट लागली आहे,यावर प्रसारमाध्यमांपासून सामाजिक कार्यकर्ते,नेतेही ओरखत असताना मुख्याधिकारी गप,रस्त्यावरील अतिक्रमण दस्तऐवज वाढत चाललेत,पाणी वाहून जाणारे नाल्यावर घर बांधले जाऊ लागले. शहरातील प्रत्येक वाडीत घाणीचे साम्राज्य पसरल्याने आरोग्य धोक्यात आले आहे.तर ज्या परिसरात स्वतःम मुख्याधिकारीच वास्तव्याला असतात त्या परिसरात तर मोकाट कुत्र्यांनी हौंस घातलेला आहे,परंतु या सर्व बाबीकडे लक्ष द्यायला मुख्याधिकाऱ्यांना वेळ कधी मिळणार अशा प्रश्न जनता विचार लागली आहे.

प्रजासत्ताक दिनी जलजीवन मिशनच्या विशेष ग्रामसभा

गोंदिया : "हर घर नल से जल" या उपक्रमास लोकसहभाग व पारदर्शकता मिळवून देण्यासाठी विविध स्तरावर व्यापक प्रचार, प्रसिद्धी देण्यात येत आहे. त्याअनुषंगाने येत्या २६ जानेवारी रोजी प्रजासत्ताक दिनाचे औचित्य साधून आयोजित करण्यात येणाऱ्या ग्रामसभेमध्ये जल जीवन मिशन संदर्भात विविध विषयांवर चर्चा करण्यात येणार आहे. ग्रामसभेदरम्यान ग्रामपंचायत सदस्यांसोबत ग्राम आरोग्य, पोषण, पाणीपुरवठा व स्वच्छता समितीच्या सदस्यांना आमंत्रित करण्यात येणार आहे. त्यात समिती सदस्यांची ओळख, त्यांचे अधिकारी, जबाबदारी याची माहिती ग्रामस्थांना अवगत करून देण्याचे आवाहन जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी अनिल पाटील यांनी पत्राद्वारे केले आहे. केंद्र शासनाच्या जलशक्ती मंत्रालयाच्या माध्यमातून २०१९ पासून जल जीवन मिशन हा एक महत्वाकांक्षी प्रकल्प सुरु करण्यात आला आहे. या अभियानांतर्गत ग्रामीण भागातील सर्व कुटुंबांना विहीत गुणवत्तेसह पुरेसे ५५ लिटर प्रति मानसी, प्रतिदिनी व नियमित स्वरूपात पाणी पुरवठा करण्याचे उद्दिष्ट ठेवण्यात आलेले आहे. मार्च २०२४ अखेरपर्यंत संपूर्ण जिल्हा हजर नल से जल म्हणून घोषित करण्याचे जिल्हा परिषदेने उद्दिष्ट ठेवले आहे. पाणी गुणवत्ता संनियंत्रण

व सर्वेक्षणांतर्गत पाणी गुणवत्ता चाचणीसाठी प्रशिक्षित करण्यात आलेल्या पाच महिलांना सभेस आमंत्रित करून सन्मानित करण्यात येणार आहे. तसेच माध्यमातून महिलांद्वारे स्त्रोतांची तपासणी व नळ जोडणीच्या रचना येणाऱ्या पाण्याच्या नियमित तपासणीबाबतच्या कार्यपध्दतीची माहिती ग्रामसभेमध्ये देणार आहे. योजनेअंतर्गत गावातील पाणी पुरवठा सुविधांच्या अनुषंगाने आवश्यक जमा करावयाचा समुदायाचा वाटा (लोकवर्गीय १०%), जमा झालेली रक्कम व उर्वरित जमा करावयाची रक्कम याबाबत आवश्यक कृती योजना आखण्याबाबत चर्चा घडवून आणण्यात येणार आहे. ज्या ठिकाणी योजनेची भौतिक कामे अंतिम टप्प्यात आहेत अशी गावे झूहर घर नल से जल म्हणून घोषित करणेत येणार आहेत. नळ पाणी पुरवठा योजना पुर्णत्वांतर योजना शाकततेच्या दृष्टीने आवश्यक पाणीपट्टी वसुली.तसेच योजनेची थकीत पाणीपट्टी वसुलीसंदर्भात विशेष चर्चा करण्यात येणार आहे. जिल्ह्यातील सर्व ग्राम पंचायतींनी २६ जानेवारीच्या ग्रामसभा यशस्वी पार पाडायच्या व जलजीवन मिशनच्या अनुषंगाने पाणी व स्वच्छता या प्रमुख घटकांवर लोकांच्यात जनजागृती करावी. ग्रामस्तरावरील सर्व विकास योजनांच्या माहितीबाबत ग्राम सभेत ग्रामस्थांना मार्गदर्शन करावे असे आवाहन मुख्य कार्यकारी अधिकारी अनिल पाटील यांनी केले आहे.

बिरसी विमानतळाने दिले ४५० पेक्षा अधिक पायलट; १४ वर्षांपासून सुरु आहे प्रशिक्षण

गोंदिया- तालुक्यातील बिरसी येथे आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे विमानतळ असून, विमानांना उड्डाण घेण्यास अनुकूल वातावरण असल्याने या ठिकाणी इंदिरा गांधी राष्ट्रीय उडान अकादमी रायबरेलीचे पायलट प्रशिक्षण केंद्र सुद्धा सुरु करण्यात आले आहे. मागील १४ वर्षांपासून हे पायलट प्रशिक्षण केंद्र सुरु असून, या विमानतळावरून आता पर्यंत ४५०हून अधिक पायलट तयार झाले आहेत. तत्कालीन विमान वाहतूकमंत्री प्रफुल्ल पटेल यांच्या कार्यकाळात हे विमानतळ तयार करण्यात आले. या ठिकाणी इंदिरा गांधी राष्ट्रीय उडान अकादमी रायबरेलीचे पायलट प्रशिक्षण केंद्र सुरु करण्यात आले. या प्रशिक्षण केंद्राला आता १४ वर्षे पूर्ण झाली आहेत. येथे पायलट प्रशिक्षण केवळ हिवाळ्याच्या दिवसातच दिले जात होते. मात्र मागील दीड वर्षा पासून वर्षभर शिकाऊ पायलटला प्रशिक्षण दिले जात आहे. सध्या या प्रशिक्षण केंद्रात २५ मुले आणि २० मुली पायलट प्रशिक्षण घेत आहेत. मागील दीड वर्षात १० पायलट तयार झाले आहेत. पायलट प्रशिक्षण केंद्रामुळे जिल्हाच्या विकासाला चालना मिळण्यास सुद्धा मदत होत आहे.

अधिकाधिक उड्डाणे घेण्यास मदत
 बिरसी विमानतळावर गेल्या दीड वर्षांपासून इंदिरा गांधी राष्ट्रीय उडान अकादमीचे शिकाऊ पायलट प्रशिक्षण घेत आहेत. येथील हवामान अनुकूल असल्याने पायलटला अधिकाधिक उड्डाणे घेण्यास मदत होत आहे. त्यामुळे चांगले पायलट तयार होत असून, या माध्यमातून त्यांना आत्मनिर्भर बनविण्याचा प्रयत्न आहे. - **कृष्णदत्त गुमा, संचालक, प्रशिक्षण केंद्र हिवाळ्यात येतात सर्वाधिक शिकाऊ पायलट**
 थंडीच्या दिवसात इंदिरा गांधी राष्ट्रीय उडान अकादमी रायबरेलीचे शिकाऊ पायलट मोठ्या संख्येने येथे प्रशिक्षण घेण्यासाठी येतात. हिवाळ्यात रायबरेली येथे धुके खूप राहत असल्यामुळे उड्डाण प्रशिक्षण होत नाही. म्हणून शिकाऊ पायलट येथे येतात. - **कुंजल भट्ट, कप्तान (मुख्य उड्डाण प्रशिक्षक)**

शिवसेना व वंचित बहुजन आघाडी एकत्र

मुंबई:- शिवसेना आणि वंचित बहुजन आघाडीच्या युतीची घोषणा उद्भव ठाकरे आणि प्रकाश आंबेडकर यांनी आज संयुक्त पत्रकार परिषदेत केली. त्यामुळे राज्यात पुन्हा शिवशक्ती आणि भीमशक्ती एकत्र आली आहे. मुंबईतील आंबेडकर भवनत प्रकाश आंबेडकर आणि उद्भव ठाकरे यांची संयुक्त पत्रकार परिषद झाली. ठाकरे गटाचे नेते संजय राजूत, सुभाष देसाईसह आदी नेते पत्रकार परिषदेत उपस्थित होते. **हुकुमशाहीविरोधात एकत्र** पत्रकार परिषदेत उद्भव ठाकरे आणि प्रकाश आंबेडकर यांनी मोदी सरकार आणि भाजपवर घणाघाती हल्ले केले. उद्भव ठाकरे म्हणाले, देशहिताच्या नावाखाली सध्या अनेक भ्रम पसरवले जात आहे. देशाची हुकुमशाहीकडे वाटचाल सुरु आहे. हुकुमशाहीविरोधात आम्ही एकत्र आलो आहोत. सध्या देशात प्रचंड वैचारिक प्रदूषण सुरु आहे. हे वैचारिक प्रदूषण दूर करण्यासाठी आम्ही एकत्र आलो आहोत. त्यामुळे सर्वतांचा पुन्हा मोकाळा श्वास घेता येईल.तर, प्रकाश आंबेडकर यांनीही एक दिवस पंतप्रधान नरेंद्र मोदींच्या नेतृत्वाचाही अंत होईल, असे म्हटले आहे. **आज एका स्वप्नाची पूर्ती झाली**

युतीची घोषणा करताना उद्भव ठाकरे म्हणाले, आज एका स्वप्नाची पूर्ती झाली आहे. महाराष्ट्रातील जनता या युतीची आतुरतेने वाट पाहत होते. प्रकाश आंबेडकर यांचे आजोबा आणि माझे वडील या दोघांनीही समाजातील वाईट चालीरितीवर घणाघाती प्रहार केले. आतादखील राजकारणात काही वाईट चालीरिती शिरल्या आहेत. त्यांचा नायनाट करण्यासाठी या दोन्ही पिढ्यांचे वारसरार एकत्र आले आहेत. **वंचितचा अद्याप मविआत समावेश नाही** वंचित बहुजन आघाडी आणि शिवसेनेने आज युती केली असती तरी वंचितचा अद्याप महाविकास आघाडीत समावेश झालेला नाही. याबाबत प्रकाश आंबेडकर म्हणाले की, आमचा विरोध केवळ राष्ट्रवादी काँग्रेसला होता. मात्र,

राष्ट्रवादी काँग्रेसचे अध्यक्ष शरद पवार यांच्यासोबत आमचे पूर्वी चांगले सख्य होते. त्यामुळे काँग्रेस आणि राष्ट्रवादी काँग्रेस आमहाला महाविकास आघाडीत घेण्यासाठी विरोध करणार नाही, असा विश्वास वाटतो. **पवारांकडे पाहत राहिलो अन माझ्याच लोकांनी दगा दिला** शरद पवारांसोबत माझे पूर्वी चांगले सख्य होते, असे वक्तव्य प्रकाश आंबेडकरांनी दिला. त्याचा दाखला देत मी तर शरद पवारांकडेच बघत राहिलो आणि माझ्याच लोकांनी मला दगा दिला, असे वक्तव्य उद्भव ठाकरे यांनी केले. उद्भव ठाकरेच्या या वक्तव्यावर चांगलाच हशा पिकला. वंचितचा मविआतील समवेशाबाबत उद्भव ठाकरे म्हणाले, मोदी आणि भाजपविरोधात, हुकुमशाहीविरोधात आम्ही एकत्र आलो आहोत. त्यामुळे काँग्रेस आणि राष्ट्रवादी काँग्रेस हे दोन्ही पक्ष वंचितला विरोध करतील असे वाटत नाही. लवकरच दोन्ही पक्षांची चर्चा करून याबाबत भूमिका स्पष्ट करू तसेच, वंचितसोबत व इतर मित्र पक्षांसोबत जागावाटप कसे होईल, याबाबत विचार करूनच वंचितसोबत युती केल्याचे उद्भव ठाकरे म्हणाले. **यालाच लोकशाही म्हणायचे का?** मोदी सरकारवर टीका करताना उद्भव ठाकरे म्हणाले, सध्या देशात न्यायालये, तपास यंत्रणा सर्वांवरच दबाव आहे. नुकतेच कायदामंत्री किरण रिज्जू म्हणाले की, न्यायालयांमध्येही लोकप्रतिनिधींनी नियुक्त केलेले न्यायाधीश अस्वागत. केंद्रीय कायदामंत्र्यांचे हे वक्तव्य संविधानाला अनुसरून आहे का? यालाच लोकशाही म्हणायचे का? तर, प्रकाश आंबेडकर म्हणाले, आरएसएस आणि नरेंद्र शिवसेनेचे प्रबोधनकार ठाकरे हिंदुत्व आम्हाला मान्य असल्याचे यावेळी प्रकाश आंबेडकर यांनी स्पष्ट केले. प्रकाश आंबेडकर म्हणाले, प्रबोधनकारांनी समाज व्यवस्थेत सुधारणा व्हावी, या दृष्टीकोनातून हिंदुत्वाची मांडणी केली. सर्व समाजाला एकत्र आणणारे त्यांचे हिंदुत्व होते. हे हिंदुत्व आम्हाला मान्य आहे. **भाजपची बाहेरखाली उद्भव ठाकरे म्हणाले,** भाजपने तर जम्मू-काश्मिरात पीडीपी पक्षासोबत युती केली. बिहारमध्ये नितीश कुमार यांनी आरएसएस संघटनांची भाषा केली होती, त्या नितीश कुमारसोबत भाजपने युती केली. म्हणजे भाजपने बाहेरखाली केली तरी चालते आणि आम्ही वर्तमानात जरी साजरी केली, तरी यांचा आक्षेप, अशा शब्दांत उद्भव ठाकरेनी भाजपचा समाचार घेतला.

मोदी देशात जातीवादी राजकारण करत आहेत. २००२ ची एक बीबीसीची डॉक्युमेंट्रीही नरेंद्र मोदींना आता सहन होत नाही. या माहितीपटावर बंदी घातली जात आहे. ही हुकुमशाहीकडे वाटचाल आहे. मात्र, मोदींचे नेतृत्वही एक दिवस संपुष्टात येईल. **शिवसेनेचे हिंदुत्व मान्य- प्रकाश आंबेडकर** शिवसेनेचे प्रबोधनकार ठाकरे हिंदुत्व आम्हाला मान्य असल्याचे यावेळी प्रकाश आंबेडकर म्हणाले, प्रबोधनकारांनी समाज व्यवस्थेत सुधारणा व्हावी, या दृष्टीकोनातून हिंदुत्वाची मांडणी केली. सर्व समाजाला एकत्र आणणारे त्यांचे हिंदुत्व होते. हे हिंदुत्व आम्हाला मान्य आहे. **भाजपची बाहेरखाली उद्भव ठाकरे म्हणाले,** भाजपने तर जम्मू-काश्मिरात पीडीपी पक्षासोबत युती केली. बिहारमध्ये नितीश कुमार यांनी आरएसएस संघटनांची भाषा केली होती, त्या नितीश कुमारसोबत भाजपने युती केली. म्हणजे भाजपने बाहेरखाली केली तरी चालते आणि आम्ही वर्तमानात जरी साजरी केली, तरी यांचा आक्षेप, अशा शब्दांत उद्भव ठाकरेनी भाजपचा समाचार घेतला. **जिल्हाधिकारी कार्यालय** येथे गोंदिया जिल्हा गॅझेटिअर निर्मितीबाबत आढावा बैठक घेण्यात आली. मुख्य कार्यकारी अधिकारी अनिल पाटील, निवासी उपजिल्हाधिकारी रिम्ता बेलपत्रे, उपजिल्हाधिकारी सुभाष चौधरी, जिल्हा माहिती अधिकारी रवी मिते व विविध विभागाचे अधिकारी उपस्थित होते. जिल्हाच्या इतिहास, भूगोल, सांस्कृतिक ओळख सांगणारे परिपूर्ण असे गॅझेटिअर तयार करण्यात येणार आहे. हे गॅझेटिअर पुढील सह। महिन्यात तयार करण्याचे नियोजन करण्यात आले आहे. **गॅझेटिअर** बाबत माहिती देताना बलसेकर यांनी सांगितले की, राज्य शासनाला सर्व जिल्हांचे गॅझेटिअर बनवून द्यायचे आहे. त्यामुळे आपण तळमळीने लवकरात लवकर आपल्या विभागाशी संबंधित

जिल्हा गॅझेटिअरमध्ये दहा प्रकरणांचा समावेश असणार
 या गॅझेटिअरमध्ये वेगवेगळ्या विषयानुसार १० प्रकरणांचा समावेश असेल. यामध्ये जिल्हाचा भूगोल, जिल्हाचा इतिहास, येथील लोकसंस्कृती, कृषी व जलसिंचन, उद्योगधंदे, बँक व्यापार व वाणिज्य, वाहतूक व दळणवळण, आर्थिक विकास, प्रशासन, सामाजिक सेवा, संस्कृती व प्रेक्षणीय स्थळे या प्रकरणांचा समावेश आहे. यासाठी जिल्हा प्रशासनातील सर्व विभाग काम करणार आहेत तसेच विदर्भातील इतिहासाचा अभ्यास करणारे विद्यापीठातील प्राध्यापक यांची निवड या जिल्हा गॅझेटिअर निर्मितीसाठी केली जाणार आहे. **यावेळी विविध विभागाचे प्रमुख व सालेकसा येथील एम.बी. पटेल कला व वाणिज्य महाविद्यालयाच्या इतिहास विभागाचे प्रमुख प्रा.डॉ. नामदेव हटवार उपस्थित होते.**

माहिती दिली तर गॅझेटिअरचे काम वेळेत पुर्ण होऊ शकेल. गॅझेटिअर हे ब्रिटीशकाळापासून वापरत असून ब्रिटीश लेखक जेव्हा येथे आले ते येथील भौगोलिक, राजकीय, आर्थिक परिस्थितीशी अवगत नव्हते. त्यावेळेस त्यांना गॅझेटिअरची खूप मदत झाली. आजही आपण एखादी माहिती शोधण्याकरिता जुने गॅझेट उपयोगात आणतो. हायकोर्टांनीही काही निर्णय देताना गॅझेटिअरची मदत घेतली आहे. यातच गॅझेटिअरचे महत्व विशद होते. गॅझेटिअर हे भविष्यासाठी उत्तम असून आपल्याला पाहिले असलेली जुनी माहिती येथील संस्कृती, भौगोलिक रचना माहित होते. त्यामुळे माहिती गोळा करताना भूमिपुत्रांना समाविष्ट करून घेणार असल्याचे त्यांनी यावेळी सांगितले. ऐतिहासिक ठिकाणे, पर्यटन स्थळे, ब्रिटीशकाळात वास्तुशिल्पाचे छायाचित्र गॅझेटिअरसाठी लागणारे असल्यामुळे ते गोळा करण्याचे निर्देश त्यांनी दिले. जिल्हा निर्मितीनंतर झालेले प्रशासकीय बदल, जिल्हाचा इतिहास, जिल्हाच्या सर्वांगीण विकासासाठी राबविण्यात आलेल्या योजना, उपक्रम, रस्ते, पाटबंधारे, कृषी, उद्योग, शिक्षण, वैद्यकीय, सामाजिक व अन्य योजना, लोकांचे जीवनमान उंचावण्यासाठी राबविलेल्या विविध योजना, त्यांचे लक्ष व साथ, व्यापारवृद्धी, हायकोर्टांनीही काही निर्णय देताना गॅझेटिअरची मदत घेतली आहे. यातच गॅझेटिअरचे महत्व विशद होते. गॅझेटिअर हे भविष्यासाठी उत्तम असून आपल्याला पाहिले असलेली जुनी माहिती येथील संस्कृती, भौगोलिक रचना माहित होते. त्यामुळे माहिती गोळा करताना भूमिपुत्रांना समाविष्ट करून घेणार असल्याचे त्यांनी यावेळी सांगितले. ऐतिहासिक ठिकाणे, पर्यटन स्थळे, ब्रिटीशकाळात वास्तुशिल्पाचे छायाचित्र गॅझेटिअरसाठी लागणारे असल्यामुळे ते गोळा करण्याचे निर्देश त्यांनी दिले. जिल्हा निर्मितीनंतर झालेले प्रशासकीय बदल, जिल्हाचा इतिहास, जिल्हाच्या सर्वांगीण विकासासाठी राबविण्यात आलेल्या योजना, उपक्रम, रस्ते, पाटबंधारे, कृषी, उद्योग, शिक्षण, वैद्यकीय, सामाजिक व अन्य योजना, लोकांचे जीवनमान उंचावण्यासाठी राबविलेल्या विविध योजना, त्यांचे लक्ष व साथ, व्यापारवृद्धी, हायकोर्टांनीही काही निर्णय देताना गॅझेटिअरची मदत घेतली आहे. यातच गॅझेटिअरचे महत्व विशद होते. गॅझेटिअर हे भविष्यासाठी उत्तम असून आपल्याला पाहिले असलेली जुनी माहिती येथील संस्कृती, भौगोलिक रचना माहित होते. त्यामुळे माहिती गोळा करताना भूमिपुत्रांना समाविष्ट करून घेणार असल्याचे त्यांनी यावेळी सांगितले. ऐतिहासिक ठिकाणे, पर्यटन स्थळे, ब्रिटीशकाळात वास्तुशिल्पाचे छायाचित्र गॅझेटिअरसाठी लागणारे असल्यामुळे ते गोळा करण्याचे निर्देश त्यांनी दिले.

संपादकीय

प्रबोधनाची गती वाढविणे अत्यावश्यक

महाराष्ट्र ही प्रबोधनाची भूमी म्हणून सर्व देशामध्ये सन्मानाने ओळखली जाते.कारण या राज्यामध्ये अनेक मोठमोठे प्रबोधनकार निर्माण होऊन गेले आणि आजही अनेक सचे प्रबोधनकार आपल्या वाणी आणि लेखणीने जनतेचे वास्तववादी प्रबोधन करीत आहे.परंतु तरीसुद्धा या राज्यामध्ये प्रबोधनाचा वारसा घेऊन चालणाऱ्या लोकांसाठी सध्याची परिस्थिती अत्यंत भीषण आणि बिकट आहे.कारण महाराष्ट्रात ज्या संत महापुरुषांनी येथील कच्छरी,कामकरी,गोरगरीब जनतेला अज्ञान,अंधश्रद्धा,वाईट चालीरीती आणि रूढी,परंपरा यामधून बाहेर काढण्याचा जो आटोकाट प्रयत्न केला, त्याला तडा देण्याचे आणि ती प्रबोधनाची परंपरा विस्कळीत करण्याचे काम मागील काही वर्षांमध्ये सातत्याने सुरू आहे.त्यामुळे या महान समाजहिताच्या प्रबोधन परंपरेला वाचविण्यासाठी महाराष्ट्राच्या संत परंपरेला मानणाऱ्या सुज्ञ नागरीकांनी जनजागृती करणे अत्यावश्यक आहे.

सध्या महाराष्ट्रात काही तथाकथित संत,महाराज यांनी लोकांना आमची खरी संत परंपरा न सांगता चुकीच्या मार्गाने नेण्याचा विडाच उचलला आहे की काय अशी भीती निर्माण झाली आहे.अध्यात्मच्या नावाखाली समाजामध्ये अंधश्रद्धा पसरविण्याचे आणि बहुजन समाजाला विशेषतः आमच्या माता भगिनींना संप्रभित करण्याचे काम काही ढोंगी महाराज करीत आहे.त्यासाठी धर्माचा आधार घेतल्या जात आहे.देवाचा वापर केल्या जात आहे आणि लोकांना अज्ञान आणि अंधश्रद्धेकडे नेण्याचा अतिशय घृणास्पद प्रयत्न सुरू आहे. भगवान शंकराच्या पिंडीवर एक लोटा पाणी आणि एक बेलपत्री वाहल्याने आपल्या जीवनातल्या कोणत्याही समस्या सहज दूर होऊ शकतात अशा प्रकारे अवैज्ञानिक आणि अताकीक विचार समाजामध्ये रुजवणे सुरू आहे. महाराष्ट्रामध्ये अंधश्रद्धा निर्मूलनाचा कायदा आहे.भारतीय संविधानामध्ये सुद्धा विज्ञानवादी विचारांचा प्रचार आणि प्रसार करणे हे भारतीय नागरिकांचे मूलभूत कर्तव्य म्हणून सांगितले आहे.तसेच सातशे वर्षांपासूनची महान संत परंपरा या महाराष्ट्रात होऊन गेली आहे. त्या संत परंपरेचा लोककल्याणकारी विचार मुळापासून उपटून टाकण्यासाठी काही लोकांचा आटोकाट प्रयत्न सुरू आहे.आमच्या संतांनी आम्हाला भक्तीचा खरा मार्ग सांगितला आहे.देवाची भक्ती कशा प्रकारे केली पाहिजे आणि खरी ईश्वरसेवा कोणती हे सर्व संतांनी अतिशय चांगल्या व सोप्या पध्दतीने आम्हाला शिकविले आहे.त्यामुळे लाखो रुपये घेवून खोटे अध्यात्म सांगणाऱ्यांविना आम्हाला आवश्‍यकता नाही.

महाराष्ट्रात प्रबोधनाच्या क्षेत्रात काम करणाऱ्या अनेक संघटना, वळवळी कार्यरत आहेत.वारकरी संप्रदाय,मराठा सेवा संघ,अंधश्रद्धा निर्मूलन समिती, गुरुदेव सेवा मंडळ,आंबेडकरी चळवळ यासारख्या परिवर्तनवादी विचारांच्या विविध सामाजिक चळवळी आमच्या संतपरंपरेचे खरे विचार समाजासमोर मांडण्याचा अहोरात्र प्रयत्न करीत असतात.या संघटनांकडे अनेक कर्तनकार, प्रवचनकार,व्याख्याते,लेखक व समाजाचे खऱ्या अर्थाने प्रबोधन करणारे अनेक प्रबोधनकार आहेत. त्यांच्या माध्यमातून अनेक वर्षांपासून महाराष्ट्रामध्ये संत परंपरेचा विचार तळमळीपूर्वक पोहोचवून लोकांना संत ज्ञानेश्वर,संत नामदेव,संत तुकोबांपासून तर आधुनिक काळातील संत गाडगेबाबा,तुकडोजी महाराजांपर्यंत सर्व संतांचे मानवतावादी आणि परिवर्तनवादी विचार लोकांपर्यंत पोहोचविण्यासाठी या प्रबोधनकारांची धडपड सुरू असते. सत्यला महााराजांसारखा प्रचंड ताकतीचा प्रतिभाने कर्तनकार दरोजे हजारो लोकांना आमच्या संतपरंपरेचा अस्सल वारसा जीवच्या आकांताने व अतिशय तळमळीने सांगत असतो.त्यांच्यासारखे अनेक सारखजरीवाक्य त्यांनी तयार केले आहेत.विविध चळवळीतील हे सर्व कर्तनकार,प्रबोधनकार व्याख्याते महाराष्ट्रमधे जातीय सलोखा आणि सर्वधर्मसमभाव निर्माण करण्याचा सतत प्रयत्न करीत असतात.त्यामुळे आपल्या राज्याचे वातावरण आनंदी व मित्रत्वाचे राहण्यास खूप मदत होते.

परंतु अध्यात्मच्या नावाखाली कोट्यावधी रुपयांचा चुराडा करणारे व स्वतःची तुंबडी भरणारे अनेक बुवा,बापू,महाराज आपल्या देशात निर्माण झाले आहेत आणि ते लोकांना धार्मिक द्वेष, हिंसा, अंधश्रद्धा,संविधानाचा धिक्कार यासारख्या अत्यंत चुकीच्या गोष्टी सांगून लोकांना संप्रभित करीत आहे. त्यांची यंत्रणा अतिशय मोठी आहे. त्यांच्याकडे सर्व प्रकारची संसाधने उपलब्ध आहे.प्रायोजकत्व स्वीकारणारे मोठमोठे उद्योग-मण्टी आहेत.त्यामुळे शेकडो एकराच्या जागेवर भव्य दिव्य आलिशान मंडपांमध्ये त्यांचे लोकांना अध्यात्मावर दिव्य ज्ञान देणे सुरू असते.लोकांना मोह,माया त्यागायला सांगणारे हे भंपक महाराज स्वतः मात्र प्रचंड मोहमाया गोळा करून हजारो कोटींची संपत्ती गोळा करतात हे आपण पाहिलेले आहे.त्यातील बरेच जण सध्या तुरुंगात आहेत.त्यामुळे या ढोंगी महाराजांपासून समाजाला वाचविण्यासाठी खऱ्या प्रबोधनकारांना आता आपल्या प्रबोधनाची गती तर वाढवावी लागेल.त्याचबरोबर आपल्या प्रबोधनाचे विषय,मार्ग,पध्दती आणि उपाय सुद्धा बदलावे लागतील.तसेच आपण महाराष्ट्राच्या संत परंपरेला वाचवू शकतो.कारण हे हाय प्रोफाईल बापू,महाराज महाराष्ट्राच्या महान संतांचा साधा उल्लेखही करत नाही.त्यांच्या एखाद्या अभंगाचा दाखला देत नाही आणि त्यांचे विचारही समाजाला सांगत नाही.त्यामुळे आमच्या खऱ्या संत परंपरेचा वारसा उध्वस्त करण्यासाठीच या कोट्याधीश बाबांचा हा सगळा आटापिटा सुरू आहे काय अशी शंका घेण्याला भरपूर जागा आहे.त्यामुळे महाराष्ट्राच्या पवित्र संत परंपरेला मानणाऱ्या प्रबोधनकारांनी व लोकांनी आता या खोटेया,ढोंगी व करोडपती महाराजांपासून समाजाला वाचवण्यासाठी पुढाकार घेणे अत्यंत गरजेचे झाले आहे.

प्रेमकुमार बोके
अंजनगाव सुर्जी, ९५२७९१२७०६

कपिल चिखलॉडे दिल्लीतील गणतंत्र दिन परेडमध्ये सहभागी होणार

गोंदिया : गोंदिया शिक्षण संस्था द्वारा संचालित येथील नटवरलाल माणिकलाल दलाल महाविद्यालयातील राष्ट्रीय छात्र सेनेचा (एनसीसी) विद्यार्थी कपिल चिखलॉडे याची २६ जानेवारी २०२३ रोजी होणाऱ्या दिल्ली येथील राजपथावरील गणतंत्र दिनाच्या परेड साठी निवड करण्यात आली आहे. गोंदिया नजिकच्या जम्बरटोला येथील रहिवासी कपिल मन्सासाम चिखलॉडे हा नमाद महाविद्यालयात बी.ए अंतिम वर्षात शिकत आहे. तो बी.ए प्रथम सत्रापासून राष्ट्रीयछात्र सेनेचा नियमित विद्यार्थी आहे. गणतंत्र दिनाच्या राजपथावरील संचलनात सहभागी होण्यासाठी विद्यार्थ्यांची निवड चाचणी नागपूर आणि नंतर कोल्हापूर येथे झाली.

निवड झाली. कपिल चिखलॉडे यांच्यापुढी नमाद महाविद्यालयातील भूषण सराटकर,आकाश भालाधर,नेहा गराडे,विकास शिवणकर आदी विद्यार्थ्यांनी दिल्लीच्या राजपथावरील गणतंत्र दिनाच्या परेडमध्ये सहभाग नोंदवून

महाविद्यालयाचे नाव गौरवानीत केले आहे. कपिल चिखलॉडेच्या निवडीबद्दल गोंदिया शिक्षण संस्थेचे मार्गदर्शक खासदार प्रफुल पटेल, अध्यक्ष वर्षा पटेल, सचिव राजेंद्र जैन,संचालक निखिल जैन,प्राचार्य डॉ.शारदा महाजन,४ महाराष्ट्र बटालियन राष्ट्रीय छात्र सेना नागपूरचे कमांडिंग ऑफिसर कर्नल विशाल मिश्रा, एनसीसीचे ऑफिसर कॅप्टन डॉ.एच.पी.पारधी,महाविद्यालयातील प्राध्यापक, शिक्षकेतर कर्मचारी आणि दिल्लीच्या राजपथावरील गणतंत्र दिनाच्या परेड संचलनासाठी अभिनंदन केले आहे.

समाचीव, मुद्रक, प्रकाशक व संपादक सचेंद्र हिरीदलाल कट्टे यांनी बेरा टाईम्स हे सामाहिक वृत्तपत्र अंगणाला पाणी, लोकजन प्रकाशन, लोकजन भवन, लिव्ह नगर, तक्रिया बॉर्ड, भंडारा ना.वि.भंडारा येथे मुद्रित करून डोळारो एनसीसीमधील रस्ता, सिव्हरन गोंदिया येथे प्रकाशित केले. संपादक सचेंद्र हिरीदलाल कट्टे, प्रकाशकनी क. लोकोटकर,९३३२९ (पी.आर.बी. काव्याचार्यनगर जवाहरराी संपादकनगर वहील) प्रसिद्ध झालेल्या मजकुराशी संपादक व प्रकाशक सहमत असतीलच असे नाही. (गोंदिया न्यायक्षेत्र)

राजना पूर्णा,ता.चांदूरबाजार,जि.अमरावती येथील सत्यशोधक समाज

राजना पूर्णा सध्याच्या चांदूरबाजार तालुक्यातील व पुर्वीच्या ऐतिहासिक एलिचपूर किंवा अचलपूर तहसीलमधील गाव होय. अमरावती परतवाडा या राज्य महामार्गावरील मेघनाथपूर या बसथांब्यापासून पुर्वेस साधारण तीन मैल म्हणजे पांचेक किलोमीटर अंतरावर असलेले आडवळणाचे गाव. पूर्णा नदीच्या काठावर वसलेले सातपुडा पर्वताच्या कुशीत गडप झालेले गाव आहे. आजघडीला चार ते पाच हजार लोकसंख्या असलेले गाव, पुर्वी डांबरी रस्ते नसताना शोधुनही न सापडणारे, अशा या गावात आज प्रवेश करताना दिसते ती एक जिल्हा परिषद प्राथमिक वरिष्ठ शाळेची प्रशस्त इमारत. अर्थात ही इमारत ज्या जागेवर उभी आहे ती जागा होती सीतारामजी सोनाजी पाटील जामोदकर यांची. सदर जागा सीतारामजी पाटील यांनी

शालेकरिता दान दिली होती. सदरहू गृहस्थांनी गावात सर्वप्रथम ब्राह्मणांशिवाय सत्यशोधक समाज मताप्रमाणे सत्यनारायण केला होता.

सत्यशोधक मताप्रमाणे झालेल्या या कार्यक्रमाचा वृत्तांत सत्यशोधक मताचे पत्र दीनमित्रमध्ये ता.१८ जानेवारी १९२२, अंक १०,पृ.७ व २ वर आलेला आहे. सदर सत्यनारायण सीतारामजी पाटील यांच्या घरी १४ डिसेंबर १९२१ ला संपन्न झाला. त्यावेळी पुजेचे काम आनंदान पार पाडल्या गेले होते. अशी माहिती गोविंद जागुडी इंगळे यांनी दीनपत्र पत्रास पाठविली होती.

सीतारामजी सोनाजी जामोदकर हे त्याकाळी गावातील पटवारी होते. त्यांना दोन मुलीच होत्या. शांताबाई व अनुसया या गावात १९२१ साली प्राथमिक शाळा स्थापन झाली याकाळात ती कुठे भरत होती याची माहिती मिळत नाही. परंतु १९२१ साली सीतारामजी यांनी आपली गावाजवळची जागा या शाळेस दान दिली. आजही शाळेच्या भिंतीवर संगमरवरी दगडात कोरलेला फलक लाल अक्षरात ठळकपणे दिसून येतो. यावरून सीताजी हे शिक्षणप्रेमी असले पाहिजे.

नव्हे तर त्यांना सत्यशोधक मताची व त्यांच्या कार्याची माहिती कळली असली पाहिजे. याच परिसरात वीस-पंचवीस किलोमीटर अंतरावर सत्यशोधक करजगाव आहे. त्याचाही हा परिणाम असावा. या सत्यनायणाच्या पूजेचे काम बळीरामजी मास्तर जामोदकर यांनी केले होते. बळीरामजीचे पूर्ण नाव बळीराम विठोजी जामोदकर होते. त्यांना नारायण नावाचा एकच मुलगा होता. बळीरामजी गावात ब्राम्हणांशिवाय धार्मिक विधी करीत असावेत. ज्याकाळी ब्राह्मणेतरांना शिक्षणाची संधी नव्हती. आणि ब्राह्मणेतरांचे वाचन-लिखाणाचे ब्राम्हणांशिवाय काम होत नव्हते त्याकाळी ब्राम्हणांशिवाय सत्यनारायणाची विधी करण्याची हिंमत करणे निश्चितच सोपे नव्हते. त्यांना गावात खूप मान

होता. त्यांची जन्मतारीख उपलब्ध नसून त्यांचा मृत्यू ६ ऑक्टोबर १९६६ साली झाला होता.

या कथेच्या किंवा पूजेच्या वेळी गावातील चंद्रभानजी पाटील जामोदकर हे उपस्थित होते.चंद्रभानजी यांच्याकडे गावची पाटीलकी होती. त्यांना देवाजी नावाचा मुलगा होता. पुढे हे घराणे वारकरी पंथाचे झाले. या पूजेच्या वेळी शिवरामजी पाटील जामोदकर, राजरामजी पाटील जामोदकर, बारीकराव वाठ व बारीकराव मराठा उपस्थित होते. बारीकराव वाठ यांचे पूर्ण नाव बारा पूर्णाजी वाठ होते. तर नाशिकराव मराठा यांचे आडनाव जवंजाळ होते. त्यांच्या वडिलांचे नाव हनवतराव होते. सीतारामजी पाटील जामोदकर यांच्या दान दिलेल्या शाळेच्या जागेवर प्रशस्त शाळेच्या इमारतीसोबत महात्मा जोतीराव फुले यांचा पुतळा सुद्धा उभारलेला आहे. पुतळ्याचे अनावरण १९९६ साली दिवंगत मौजी राज्यपाल तथा आंबेडकरी विचाराचे प्रेरक दादासाहेब उर्फ रा.सु.गवई यांच्या हस्ते व दादासाहेब कोरडे (माजी मंत्री) यांच्या अध्यक्षतेखाली झाले होते. दादासाहेब कोरडे यांचे वडील मारोवारा हे करजगावच्या सत्यशोधक पैकी एक होते. अशा प्रकारे छोट्या-छोट्या गावामध्ये महात्मा जोतीराव फुलेंच्या विचाराची दिग्गमी पडलेली दिसून येते. या परिसरामध्ये पूर्णा नगर (धुंगावा), वातोडा, ब्राम्हणवाडा थडी, शिरजगार कसबा, शिरजगार बंड, करजगाव, बेलुरा व वणी इत्यादी गावात सत्यशोधक मंडळी कार्यरत होती असे दिसून येते. यापासून हेराणा देऊन आजही काम करण्याची गरज एकविसाव्या शतकातही ब्रह्मवृद्धांच्या हेतूसाधुळे आवश्यक आहे असे वाटते. (दिए सदर लेखाचे लेखक यांचे हे मूळ)

गोसे धरण प्रकल्पग्रस्तांच्या उध्वस्त जीवनाचा आँखोदेखा...

नुकतेच गोसे धरणातील बुडित क्षेत्रातील गावांना भेटी दिल्या. सगळीकडेच गांवांना पाण्याचा वेढा. शाळा व प्राथमिक आरोग्य केन्द्राची इमारत अर्धवट पाण्यात बुडालेली. घराच्या मातीच्या भिंती कोलमडून पडलेल्या. कवलारू घरांची छत कुणाच्या तरी आधरांने लटकलेली. जूनी झालेली लाकड अंधुन मधून मुंडकी बाहेर लटकवलेली. सगळीकडेच मातीची ढिगारं. चहु बाजुनी उदारीनता व भ्रमंसायणा. कांही घरांमध्ये जीवत माणसं चालतांना फिरतांना. मात्र त्यात जीवतपणा नव्हता. असं वाटाघाटं मृत शरीरं इकडून तिकडे भटकताहेत. जगवाघाची उमिद हरवलेली माणसं. बालपण, तारुण्य, प्रौढत्वाचे अनुभव घेवून वार्धक्याकडे झुकलेले. आजोबा पनजोबा पासून इथेच याच जमिनीवर फुललेली वेल सुकतांना अनुभवतांना भळभलून आलेलं. हिरीकीगर असलेली वनराई व सोनेरी चंदेरी पीकं देणारी शेती पाण्याखाली गुडूप झालेली. धरणाच्या पाण्यानं अकाळ विकाळ रूप घेतलेलं. सर्वांनाच आपल्या कवेत घेतलेलं. कुणी गांव सोडून लांब दुरच्या गांवी पुनर्वसनच्या ठिकाणी वसलेले. ज्यात गांवठान जमिनीवर १० हजार चौ फुट क्षेत्रात बनवलेली घरं. नुसत्याच विटा सिमेंटच्या भिंती. नव्या ठिकाणी गावातली भाऊबन्दकी एकोपा हरपलेला. शेती असणारा भूमिहीन झालेला. नवीन ठिकाणी जगण्याची कसलीही साधने नसलेला. दुसऱ्या ठिकाणी दुसऱ्यांच्या शेतीत मजूरीशिवाय पर्याय नाही. भूसंपादनानंतर मिळालेला पैसा घर अन अन्य बाबींमध्ये खर्च झालेला. त्यामुळे जुन्या

लांबी व ऊंची, प्रकल्पग्रस्त गांवे व लोकसंख्येवर होणारा परिणाम, एकूण प्रकल्पावर होणारा एकूण खर्च इत्यादीचा प्रस्ताव सादर झाल्यावर सरकारने प्रकल्प खर्च रु ३७२ कोटी जाहिर केला. पुढे चिमूरचे खासदार विलास मुत्तेमवार यांनी विदर्भाचा वीशरा शिखरी म्हणत प्रधानमंत्री राजीव गांधी यांचे हस्ते भूमिपूजनही करवून घेतले व "इंदिरा सागर" म्हणून नामकरण ही केले.

ब्रिटिशकालीन भूसंपादन कायदा १८९४ द्वारा नागपुर व भंडारा जिल्ह्यातील बुडित क्षेत्रातील कुटुंबांवर ९३ गांवांतील गांवठान जमिनीवर पुनर्वसन करण्याचे ठरले. १९८३ ते १९९७ पर्यन्त शेतकऱ्यांच्या शेतजमीनी कवडीमोल भावाने म्हणजे एकी रु १० हजार प्रमाणे (आज ह्याच जमिनीचा भाव रु ६-१० लाख एवढा) भूसंपादित केल्या. सोने पिकविणाऱ्या शेतजमीनीचा भाव व उध्वस्त जीवनाची किंमत इतकी कमी असू शकते कां? असे म्हणत "गोसे धरण प्रकल्पग्रस्त संघर्ष समिती" च्या

नांवाखाली सामाजिक कार्यकर्ते विलास भोंगाडे यांच्या नेतृत्वात लढा उभा राहिला. "आम्ही धरणातील पाण्यात जीव देवू, मात्र कोणत्याही परिस्थितीत आम्ही आमची घरे, शेतजमिनी सोडणार नाही" असे म्हणत हजारों लोकांनी धरणातील पाण्यात अक्षरशः बुडेपर्यंत आंदोलन केले, त्यामुळे नाईलाजाने सरकार ने अधिक भरपाई देण्याचे मान्य करित प्रकल्पग्रस्तांना दिल्यांदा रु ३०० कोटी व दूनसांदा रु १२०० कोटीचे पैकेज सरकारला द्यावे लागले.

१९८३ ला गोसे धरणाचा नियोजित प्रकल्प खर्च रु ३७२ असताना २०२३ ला एकूण प्रकल्प खर्च रु २० हजार कोटी पर्यन्त पोहोचला तरीही काम पूर्ण न झालेले. मागील ४० वर्षांत सत्ताधाऱ्यांनी विदर्भावर अन्याय करीत वार्षिक बजेटमध्ये नियमित आर्थिक तरतूदी न केल्यामुळे हा खर्च वाढत गेला. आणि पर्यायाने इतक्या वर्षांत बांध पूर्ण क्षमतेने काम करण्यासाठी धरणात पूर्ण पाणी भरण्याची ऊंची ४४.५०० मीटर होवून ही राज्याची सिंचन क्षमता ०.५% ने वाढू शकली नाही. तसे धरण बांध काम पूर्ण झाल्यामुळे धरणात पाणी साचवण्याचे काम प्रत्यक्ष २०१३ पासून सुरु झाले. त्यामुळे बुडित क्षेत्रातील शेतजमिनीवर पीक घेण्याचे काम सुरु होते. धरणात साचलेल्या पाण्यात लिफ्ट इरिगेशन द्वारा शेतकऱ्यांना सिंचाई २००९ पासून मिळाली परंतु डाव्या व उजव्या कालव्यांच्या संरचना पूर्ण न झाल्यामुळे सिंचाई होवू शकली नाही.

दीनानाथ वाघमारे, संघटक, संघर्ष वाहिनी, नागपूर मो. ९३७७७७२५७५२

अंगणवाडी कर्मचाऱ्यांनी केले मोबाईल परत

गोरेगाव: शासनाने अंगणवाडी सेविकांना दिलेल्या मोबाईलमध्ये डाऊनलोड होत नाही, त्यामुळे त्यांना दुसऱ्या मोबाईलमधून कामकाज करावे लागत आहे. दिवसेंदिवस कामकाज वाढून मोबाईलची क्षमता पुरत नसल्याने गोरेगाव बालविकास प्रकल्प विभाग कार्यालयात सेविका व मदतनीसांनी विदर्भाचे अर्थमंत्रालय व मदतनीसांनी (दि.२३) आंदोलन करून १४४ मोबाईल परत केले आहे. शासनाच्यावतीने २ वर्षांपूर्वी सेविका व मदतनीसाना सरकारी कामकाजासाठी मोबाईल दिले होते. सदर मोबाईलची क्षमता कमी असणे, यासह विविध समस्या उदभवत असल्याने अनेक वेळा कळवून आंदोलने करूनही मोबाईल बदलून मिळत नसल्यामुळे मोबाईल अंगणवाडी सेविका व मदतनीसांनी परत केले. मोबाईलची क्षमता कमी असून, मोबाईल गरम होणे यासह सरकारी कामकाजात विविध समस्या उदभवत असल्याने हॅडसेट बदलून मिळण्याची एकमुखी मागणी सेविका व मदतनीस यांनी केली आहे. आंदोलनाचे नेतृत्व आयटकचे राज्य उपाध्यक्ष हौसलाल रहगंडाले, जिला उपाध्यक्ष विना गौतम, तालुका अध्यक्ष पुष्पा ठाकूर, सचिव अजय ठाकूर, निवृत्ता मेथ्राम, ममता वासनिक, संतोषी बघेले, भुमेश्वरी रहगंडाले, वर्षा बानवकर, रत्नमाला गेडाम यांच्या नेतृत्वात प्रकल्प अधिकारी श्रीमती श्रीवास्तव, विस्तार अधिकारी श्रीमती मॅडे यांना निवेदन देऊन मोबाईल परत करण्यात आले.

२५ जानेवारीला राष्ट्रीय मतदार दिन

गोंदिया : भारत निवडणूक आयोगाचा स्थापना दिवस २५ जानेवारी १९५० हा दरवर्षी राष्ट्रीय मतदार दिन म्हणून साजरा करण्यात येतो. यावर्षी मतदारांना, विशेषतः नवमतदारांना मतदार यादीत नाव नोंदणीसाठी प्रोत्साहन देणे, सुलभरित्या त्यांची नाव नोंदणी करून घेणे या उद्देशाने दिनांक २५ जानेवारी हा दिवस राष्ट्रीय मतदार दिन म्हणून साजरा करण्यात येणार आहे. या दिवसाची मतदाना-इतकं अमुल्य नसे काही बजावू हमखास, मताधिकार आम्ही ही थीम आहे. त्यानुसार सर्व उपविभागीय अधिकारी कार्यालय, सर्व तहसिल कार्यालय व जिल्हा-तील सर्व मतदान केंद्रावर दिनांक २५ जानेवारी २०२३ रोजी तेरावा "राष्ट्रीय मतदार दिवस" साजरा करण्यात येत असून जिल्हाधिकारी कार्यालय गोंदिया येथे २५ जानेवारी रोजी दुपारी १२ वाजता "राष्ट्रीय मतदार दिवस" साजरा करण्यात येणार आहे. सदर कार्यक्रमांमध्ये ज्येष्ठ मतदारांचा सत्कार करण्यात येणार असून मतदार यादीत नाव समाविष्ट झालेल्या १८ ते १९ या वयोगटातील नविन मतदारांना जिल्हाधिकारी यांचेमार्फत मतदान ओळखपत्र वितरीत करण्यात येणार आहे. तसेच जिल्ह्यातील उत्कृष्ट काम करणारे मतदान केंद्रस्तरीय अधिकारी (इडज) यांचा सत्कार करण्यात येणार आहे. असे जिल्हाधिकारी तथा जिल्हा निवडणूक अधिकारी चिन्मय गौतमारे यांनी कळविले आहे.

देशात दिनांक २५ जानेवारी २०२३ रोजी "१३ वा राष्ट्रीय मतदार दिवस" राज्य, जिल्हा, मतदान केंद्र स्तरावर साजरा करण्यात येणार आहे. यावर्षी राष्ट्रीय मतदार दिवसासाठी "मतदानाइतकं अमूल्य नसे काही बजावू हमखास, मताधिकार आम्ही" हा विषय आयोगाकडून देण्यात आला आहे. भारतात २५ जानेवारी १९५० रोजी निवडणूक आयोगाची स्थापना झाली. हा दिवस देशभर "राष्ट्रीय मतदार दिवस" म्हणून साजरा केला जातो. या देशाचे जबाबदार नागरिक म्हणून आपल्या देशाच्या हितासाठी व विकासासाठी मतदान करणे आवश्यक आहे. भारत लोकशाही प्रधान देशात मतदार हाच खऱ्या अर्थाने राजा आहे. मतदारांमध्ये जनजागृती तसेच बळकटी करणाऱ्या मतदारांनी निवडणुकीत मतदानाचा पवित्र हक्क बजावला पाहिजे, हे या राष्ट्रीय मतदार दिवसाच्या निमित्ताने अधोरेखित करायला हवे. नवीन मतदारांमध्ये मतदानाविषयी जनजागृती व्हावी

"बजावू हमखास मताधिकार आम्ही..."

तसेच नवीन मतदारांनी आपले नाव मतदार यादीत नोंदणी करावी, या गोष्टीची जनजागृती होण्यासाठी आपले कर्तव्य म्हणून हा दिवस साजरा करण्यात येतो. नागरिकांचे निवडणुकीत योगदान वाढावे, याकरिता भारत सरकारने सन-२०११ पासून "राष्ट्रीय मतदार दिन" साजरा करण्याचा निर्णय घेतला. आपण या देशाचे नागरिक आहोत आणि आपल्या लोकशाही राज्यपध्दतीने प्रत्येक भारतीय नागरिकाला मतदानाचा अधिकार दिला आहे. मतदान हा प्रत्येक नागरिकाचा हक्क आहे. त्यामुळे प्रत्येक नागरिकाने निवडणुकीत मतदानाचा हा हक्क बजावण्यासाठी निवड करीत असतात. आपल्या देशातील लोकशाही संपूर्ण जगात भक्कम व यशस्वी असल्याचे भारत निवडणूक आयोगाने सर्व जगाला दाखवून दिलेले आहे. मतदानाविषयी जनजागृती करण्याच्या दृष्टीने सर्व जिल्ह्यात जिल्हाधिकार्यांच्या मार्गदर्शनाखाली जिल्हा प्रशासन स्तरावरून विविध कार्यक्रमांचे आयोजन केले जाते. नवीन मतदारांमध्ये जागृतीसाठी या निमित्ताने जिल्ह्यात विविध विद्यार्थ्यांना, जनजागृतीचे कार्यक्रमही शालेय, महाविद्यालयीन पातळीवर आयोजित करून गाव, तालुका व जिल्हास्तरावरही भारत निवडणूक आयोगाच्या निर्देशानुसार जनजागृतीपर कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात येते. वयाची १८ वर्षे पूर्ण झाल्यानंतर आपले नाव मतदारयादीत नोंदविणे आवश्यक आहे. कारण आपले नाव मतदार यादीत न नोंदविल्यामुळे संबंधित मतदार मतदानाच्या पवित्र हक्कापासून वंचित राहतात. मतदान करणे हा प्रत्येक नागरिकाचा पवित्र हक्क आणि सामाजिक कर्तव्यही

आहे. लोकशाही प्रबळ, मजबूत व भक्कम करण्यासाठी प्रत्येकाने आपला मतदानाचा हक्क बजाविणे आवश्यक आहे. वय वर्षे १८ ते १९ या वयोगटातील युवकांच्या मतदानाचे प्रमाण सध्याच्या जास्तीत जास्त व्हावे, हे उद्दिष्ट युवक मतदारांची नोंदणी वाढविण्याकरिता विद्या-पीठे, महाविद्यालये आणि त्यांचे युवक प्रतिनिधी यांच्याशी संवाद साधण्यात येतो. विद्यापीठ तसेच महाविद्यालयांमार्फत नवीन विद्यार्थ्यांना राष्ट्रीय मतदार दिनाचे महत्त्व पटवून त्यांना योग्य मार्गदर्शन करून या राष्ट्रीय कार्यक्रमात सहभागी होण्यासाठी मोलाचे सहकार्य मिळण्यासाठी त्यांचे मोठ्या प्रमाणावर प्रबोधन करण्यात येते. **कौताश गजभिवे उपसंपादक जिल्हा माहिती कार्यालय, गोंदिया**

रेल्वेगाड्यांची लेटलतिफीने रेल्वे चौकी मार्गावर वाहतूक कोंडी

शिंदे-फडणवीस सरकारने बोनसच्या नावावर केली शेतकऱ्यांची फसवणूक-प्रफुल्ल पटेल

गोंदिया: प्रवासी रेल्वेगाड्यांचे अनियंत्रित परिचालन आणि यामुळे प्रवाशांना तासोन्तासच काय, दिवसभर रेल्वेगाड्यांची प्रतिक्षा करावी लागत आहे. तर दुसरीकडे मालगाड्यांचे परिचालन नागरिकांमध्ये कमाळीचा असतोपै पहावयास मिळत आहे. तसेच शहराला दुभागणाऱ्या लोहमार्गावर चौक्यांवर रेल्वेगाड्या थांबविले जातात. यामुळे रेल्वेचौकी असलेल्या मार्गावरील वाहतुकीची कोंडी होते. या प्रकारामुळे गोंदिया शहरात रेल्वे प्रशासनाविस्वद चांगलाच संताप व्यक्त होत आहे. तर दुसरीकडे या समस्यांकडे पाठ फिरविणाऱ्या

जनप्रतिनिधीविस्वदही सोशल मिडीयावर चांगलीच आगपाखड केली जात आहे. रेल्वे प्रशासनात चाललेय काय? असा प्रश्न एक-दोन दिवसांपासून नव्हेतर गेल्या वर्षभरपासून उपस्थित होत आहे. गोंदिया हे शहर मुंबई-हावडा या मुख्य लोहमार्गावरील प्रमुख व वर्दळीचे आहे. गोंदिया रेल्वे स्थानकावरून दररोज हजारोच्या संख्येत प्रवासी रेल्वेगाडीने प्रवास करतात. एवढेच नव्हेतर या मार्गावरून दरदिवशी जवळपास ४० हून अधिक प्रवासी रेल्वेगाड्या धावतात. त्यातल्याच तांबड्या पल्ल्यासाठी रेल्वेचा प्रवास

सोयीस्कर ठरत असल्यामुळे प्रवासी देखील रेल्वे प्रवासाला प्राधान्य देतात. मात्र रेल्वे प्रशासनाने जणू रेल्वे प्रवाशांचे सुड घेणे सुरु केले आहे. प्रवासी रेल्वेगाड्यांचे वेळापत्रक कोलमडले आहे. अनियंत्रित परिचालनामुळे रेल्वेगाड्या ८ ते १२ तास उशिरा धावत आहेत. परिणामी रेल्वे प्रवाशांना स्थानकासह रेल्वेगाड्यांमध्ये तासोन्तास प्रतिक्षा करावी लागते. विशेष म्हणजे, एखादी रेल्वेगाडी वेळेवर आली तर त्या रेल्वेगाडीला आऊटवर तब्बल दोन ते तीन तास थांबवून मुख्य रेल्वे मार्गाने मालगाड्यांने प्राधान्य देवून सोडले जाते. एवढेच नव्हेतर

रेल्वे फलाटावर मालगाड्यांचा कब्जा

नागपूर-रायपूर या लोहमार्गावरील गोंदिया जंक्शन वर्दळीच्या दृष्टीकोनातून प्रमुख मानले जाते. या रेल्वे स्थानकावर ७ ते ८ फलाट आहेत. याशिवाय बायपास मार्ग आहे. मात्र या रेल्वे स्थानकाच्या फलाटावर मालगाड्यांचा कब्जा राहतो. त्यामुळे गोंदिया रेल्वे स्थानकावर उभ्या असलेल्या मालगाड्यांमुळे प्रवासी गाड्यांना वेळेवर फलाट मिळत नाही. परिणामी सर्वच प्रवासी गाड्या आऊटवर किंवा नव्हेतर चौक्यांवर थांबविल्या जातात. विशेष म्हणजे, अप आणि डाऊन या रेल्वेमार्गावर जवळपास १० ते २५ किमीच्या अंतरावर एकदोन नव्हेतर चक चार ते पाच रेल्वेगाड्या उभ्या पहावयास मिळत आहेत. या प्रकाराला घेवून रेल्वे यंत्रणेतील अधिकारी मान बाळगून आहेत.

शह रातील सह 1 प्रमुख मार्गावर रेल्वे फाटक
गोंदिया शहर रेल्वेमार्गाने दुभागलेला आहे. मुख्य मार्गावरील उड्डापूल व भुमिगत रेल्वे पुल वगळता कुठल्याही मार्गावर पुल नाही. त्यामुळे मुख्य बाजारपेठ येथे येण्या-जाण्यासाठी शहरावरील लोहमार्गावरील रेल्वे फाटक ओलाढीने भाग पडते. गोंदिया शहरातून नागपूर-गोंदिया, गोंदिया-रायपूर, गोंदिया-बल्लारशा, गोंदिया-बालाघाट असे रेल्वे मार्गचे जाळे पसरले आहेत. या सर्व मार्गांवर जवळपास गोंदिया शहरात सहा रेल्वे फाटक आहेत. या फाटकांवरून ये-जा करणाऱ्या नागरिकांना दर ५ ते १० मिनिटात नागरिकांना वाहतूक कोंडीला समोर जावे लागते.

गोंदिया शहराला दुभागणाऱ्या लोहमार्गावरील चौकीवर रेल्वेगाड्या थांबविल्या जातात. त्यामुळे चौकीही तब्बल चार ते पाच तास बंद राहतात. परिणामी दोन्ही बाजूला वाहतुकीची कोंडी होते. यामुळे गोंदिया शहरातील

नागरिकांसह रेल्वे प्रवाशांकडून रेल्वे प्रशासनाविस्वद चांगलाच संताप व्यक्त केला जात आहे. विशेष म्हणजे, या संदर्भात सोशल मिडीयावर स्थानिक जनप्रतिनिधींवरही नागरिकांकडून ताशेरे ओढले जात आहेत.

शेतकऱ्यांचा सर्वांगीण विकास आणि त्यांना अधिकाधिक लाभ मिळवून देणे हा राष्ट्रवादी काँग्रेसचा मुख्य उद्देश आहे. गोंदिया-भंडारा हे दोन्ही जिल्हे धान उत्पादक असून यात शेतकऱ्यांची संख्या मोठ्या प्रमाणात आहे. त्यामुळेच राज्यात महाविकास आघाडीचे सरकार असताना शेतकऱ्यांना प्रति हॅक्टर ७०० रुपये बोनस मिळवून दिला. मागील दोन वर्षात शेतकऱ्यांना कोट्यवधी रुपयांचा लाभ मिळाला. मात्र राज्यातील विद्यमान शिंदे-फडणवीस सरकारने शेतकऱ्यांना प्रति हॅक्टर ३७५ रुपये बोनस देऊन शेतकऱ्यांची फसवणूक केल्याचा आरोप खा. प्रफुल्ल पटेल यांनी शुक्रवारी (दि. २०) येथे आयोजित पत्रकार परिषदेत केला. पत्रकार परिषदेला माजी आ. राजेंद्र जैन, राष्ट्रवादी काँग्रेसचे जिल्हाध्यक्ष गंगाधर परशुरामकर, म. ज. नगराध्यक्ष दामोदर अग्रवाल, वीरेंद्र जायसवाल उपस्थित होते. खा. प्रफुल्ल पटेल म्हणाले, सरकारने शेतकऱ्यांच्या विषयावर राजकारण आणि अनेक हित कसे साधले जाईल याचा

विचार करावा. बोनस जाहीर करताना आजूबाजूच्या राज्यातील परिस्थितीचा आढावा घेणे गरजेचे आहे. उत्पादन खर्चात सातत्याने वाढ होत असून शेती करणे तोट्याचा सौदा होत आहे. अशात बोनसमुळे शेतकऱ्यांना मदत होत होती. पण हेक्टरी बोनस जाहीर करून सरकारने शेतकऱ्यांचा हिरेमंड केल्याचा आरोप पटेल यांनी केला. हावडा-मुंबई मार्गावरील गोंदिया एक महत्त्वपूर्ण स्थानक आहे. सर्वधिक मालवाहतूक सुद्धा याच मार्गावरून होते. रेल्वेला सर्वाधिक उत्पन्न देणारा हा मार्ग आहे. आपल्या कार्यकाळात रेल्वेचे जाळे या दोन्ही जिल्हांत विस्तारण्यास आणि अनेक गाड्यांना थांबा मिळण्यास मदत

झाली. रेल्वे गाड्यांच्या सध्याच्या लेटलतिफ कारभारासंदर्भात रेल्वे मंत्रालयाकडे पाठपुरावा करणार असल्याचे खा. पटेल यांनी सांगितले. गोंदियातील नाट्यगृहाच्या बांधकामावर पटेल म्हणाले की त्या समोरील काढण्यात आलेल्या दुकानांमुळे नाट्यगृहाचे सौंदर्य झाकोळले जात असल्यामुळे त्यात बदल घडविण्यात यावा अशी आमची मागणी आहे. गोंदियातील उड्डापुलाविषयी बोलतांना पटेल म्हणाले की जुनं तोडण्यापूर्वी व नविन बांधकाम पूर्ण होण्यापूर्वी लोकांना कमी त्रास कावा अशी योजना आखायला हवी होती पण ते न झाल्यामुळे आता जनतेला त्रास सोसावा लागत असल्याचेही ते म्हणाले.

बाल लैंगिक अत्याचार करणाऱ्या नराधमाला आयुष्य संपेपर्यंत कारावास

गोंदिया:- बाल लैंगिक अत्याचार प्रकरणातील नराधम आरोपीला जिल्हा न्यायाधीश तथा विशेष सत्र न्यायालयाने २३ जानेवारी रोजी आज्ञात्मक सशस्त्र कारावासाची शिक्षा ठोठावली आहे. राजेंद्रकुमार शहारे (५६) रा. देवरी असे आरोपीचे नाव आहे. आरोपी व १० वर्षीय पीडित मुलगी हे नातेवाईक असून २०२१ मध्ये शाळेतून मैत्रीणीसोबत घरी जाताना आरोपीच्या घरासमोर खेळत असायची. नातेवाईक असल्याचा फायदा उचलून तो तिला विविध आभिषे दाखवून जवळील जंगलात घेऊन जाण्याचा प्रयत्न करायचा. मात्र ती येत नसल्याचे पाहून १३ जुलै २०२१ रोजी तिला जबरदस्तीने जंगलात नेऊन तिच्यावर अत्याचार केला. तसेच ही घटना कुणाला सांगितल्यास ठार मारण्याची धमकी दिली. परिणामी ही घटना भीतीपोटी पीडित मुलीने घरी सांगितली नाही. मात्र मैत्रीणीला सांगितले. दरम्यान आरोपी हा दररोज पीडितेला जबरदस्तीने जंगलात घेऊन जात असल्याची बाब गावातील एका महिलेच्या लक्षात आली. तीने हा प्रकार पीडित मुलीच्या आईला सांगितले. याप्रकरणी २८ जुलै रोजी चिंचाड पोलीसांनी आरोपीवर विविध कलमान्वये गुन्हा दाखल करून आरोपीला अटक केली. तत्कालीन तपासी अधिकारी पोलिस उपनिरीक्षक मनोहर इस्कापे यांनी तपासाअंती आरोपीविरुद्ध विशेष न्यायालयात दोषारोपपत्र दाखल केले. दरम्यान न्यायालयात सरकार पक्षातर्फे विशेष सरकारी वकील कृष्णा पाचवी यांनी ५ साक्षदारांची साक्ष नोंदविली. तर आरोपीचे वकील व सरकारी वकीलांच्या युक्तीवादानंतर आरोपीवर गुन्हा सिद्ध झाल्याने एन.बी.लवटे यांनी आरोपी राजेंद्रकुमार शहारे याला कलम ४२ पोक्सो अॅक्टमधील तरतुदीनुसार आज्ञात्मक कारावास, १० हजार दंड व दंड न भरल्यास १ महिन्याचा अतिरिक्त कारावास तसेच कलम ५०६ नुसार १ वर्षाचा सश्रम कारावास व १ हजार रुपये दंड व दंड न भरल्यास १ महिन्याचा सधा कारावासाची शिक्षा ठोठावली. तसेच दंडाची रक्कम पीडिताला देऊन मनोधर्म योजनेतर्गत पीडितेला ते संपुष्टात राशी देण्याचे आदेशित केले आहे. न्यायालयीन कामकाजात चिंचाडच्या मपोशि रिपी हुकरे यांनी काम पाहिले.

हिसक वाघाला जेरबंद करा-माजी मंत्री राजकुमार बडोलेनी केली वनमंत्र्याकडे मागणी

अर्जुनी/मोरागाव:- या भागातील लोकांचे जिवस धोकादायक ठरलेल्या हिसक वाघास जेरबंद करा, असा आदेश राज्याचे वनमंत्री ना. सुधीर मुनगंटीवार यांनी वन अधिकाऱ्यांना दिले. माजी सामाजिक न्यायमंत्री राजकुमार बडोले यांनी ना. मुनगंटीवार यांना अर्जुनी/मोरागाव तालुक्यातील गौरनगर येथे थांबविले. तिथेच उभा जनता दरबार लागला. या दरबारात लोकांनी आपल्या व्यथा मांडल्या. वाघांने एका

महिलेला मारले. अनेकांच्या शेतार जाणे. घरा बाहेर जनावरांची शिकार केली. वाघ पडणे धोकादायक झाले. गावात येत आहे. त्यामुळे मुलांना शाळेत पाठविणे सुध्दा

धाकादायक झाले. अनेकांचा कामधंदा बुडाला. त्या हिसक वाघाचा बंदोबस्त करा, नुकसान भरपाई द्या, अशी मागणी बडोले यांनी केली. लोकांनी सुध्दा आपबिती सांगितली. त्यामुळे वनमंत्री द्रविले. त्यांनी लगेच संबंधित अधिकऱ्यांना मोबाईल लावला. त्या हिसक वाघाला जेरबंद करा. लोकांना निर्भयपणे जगू द्या. कारवाईच्या संदर्भात कळवा असे आदेश दिले. त्या आदेशाचे लोकांनी टाळ्या वाजवून स्वागत केले. हसंया चेहऱ्याने गावकरी परतले.

यानंतर विविध गावच्या गावकऱ्यांनी आपआपल्या गाव-गाव तऱ्हात तऱ्हात निवेदन देणे सुरु केले. कोणी रस्ता मागितला. कोणी रखडलेल्या पुलाची व्यथा मांडली. काहींनी पिण्याच्या पाण्याच्या व्यवस्थासाठी जलपुरवठ्याची मागणी केली. कोणी बायपास मार्ग मागितला असे अनेक निवेदने दिली. मंत्री महोदयांनी लोकांची निवेदने घेतली. चर्चा केली. तसेच सुटकेचा निश्वास सोडला. त्यानंतर समाधानी चेहऱ्याने बाहेर पडले.

शिक्षक मतदार संघासाठी गोंदियात १० मतदान केंद्रांवर होणार मतदान

गोंदिया: विधानपरिषदेच्या नागपूर शिक्षक मतदार संघाच्या निवडणुकीसाठी ३० जानेवारी २०२३ रोजी मतदान होणार असून गोंदिया जिल्ह्यात एकूण १० मतदान केंद्रांवर हे मतदान होणार आहे. या निवडणुकीत ३८८१ मतदार आपल्या मतदानाचा हक्क बजावणार आहेत. यात स्त्री मतदार १२८८ तर पुरुष मतदार २६६३ आहेत. मतदानाची वेळ सकाळी ८ ते दुपारी ४ पर्यंत असणार आहे.

तहसीलदार कार्यालय प्रशासकीय इमारत जयसंतंभ चौक गोंदिया ११९९ मतदार, तहसील कार्यालय रुम नंबर ०१ आमगाव ३७३ मतदार, तहसील कार्यालय रुम नंबर ०१ सलेकसा ११२२ मतदार, तहसील कार्यालय रुम नंबर ०१ गोरागाव २८५ मतदार, तहसील कार्यालय रुम नंबर ०१ सडक अर्जुनी २४६ मतदार, तहसील कार्यालय रुम नंबर ०१ देवरी ३६६ मतदार, जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळा रुम नंबर ०२ बालाजी मंदिर जवळ नवेगावाबांध तालुका अर्जुनी मोरागाव २११ मतदार व तहसील कार्यालय रुम नंबर ०१ अर्जुनी मोरागाव ३२५ अशी मतदान केंद्र व मतदारांची आकडेवारी आहे.

स्वासगी कंपन्यांच्या फायद्यासाठीच जुनी पेन्शन योजना बंद; अॅड. आंबेडकर

नागपूर: सध्या देशातील वातावरण बघता प्रत्येकाने भविष्याचा विचार करणे गरजेचे आहे. कामगार मंत्री असताना डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी पेंशनचा अधिकार मिळवून दिला. परंतु, नंतर ती बंद करण्यात आली. ही योजना बंद करण्यात भावपुरसोबत अन्य पक्षांवाही सहभाग आहे. खासगी कंपन्यांच्या फायद्यासाठी ही योजना बंद करण्यात आल्याचा आरोप वंचित बहुजन आघाडीचे अध्यक्ष अॅड. प्रकाश आंबेडकर यांनी पत्रकार परिषदेत केला.

वंचित बहुजन आघाडीतर्फे शिक्षक मतदार संघातील उमेदवार प्रा. प्रदीपकुमार खोब्रागडे यांच्या प्रचारासाठी आंबेडकर नागपूरमध्ये आले होते. त्यावेळी ते पत्रकार परिषदेत बोलत होते. ते म्हणाले की, काळानुसार बदल आवश्यक आहे. शिक्षणातील धोरणाला विरोध नाही. परंतु, नियोजन करून त्यात बदल करायला हवे. पहिल्यांदा

ज्यावेळी बदल झाला, त्यावेळी पाच वर्षे गोंधळाची स्थिती होती. शिक्षकांना पूर्ण माहिती नव्हती. सध्या तंत्रज्ञानाचे युग आहे. विद्यार्थ्यांना शिकवणारा शिक्षक अनस्वीकृत राहत आहे.

नवे शिक्षण धोरण राबवताना यावर विचार करण्याची गरज आहे. अमरावती व नागपूर विद्यापीठांतर्गत ८ हजार प्राध्यापक नेट-सेट नसल्यामुळे कायमस्वरूपी नाही. त्यांचा न्यायालयीन लढा सुरु आहे. त्यांचा शिक्षणाचा अनुभव लक्षात घेता, सरकारने त्यांचा कायम करण्याचे आश्वासन न्यायालयाला दिले पाहिजे. गडचिरोलीच्या सूत्रागाड खाणीतील लोह महापत्रक वगळता इतर रान्यांना देण्यात येत आहे. येथे प्रकल्प सुरु झाल्यास २० हजार लोकांच्या हाताला काम मिळेल, असे आंबेडकर म्हणाले. यावेळी प्रा. दीपककुमार खोब्रागडे, रवी शेंडे, राजू लोखंडे आदी उपस्थित होते.

मूळचा सौंदर्य निवासी सुबोध भैसारे 'जेएमएफसी' परीक्षेत राज्यात पहिला

गोंदिया: महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगातर्फे घेतल्या जाणाऱ्या दिवाणी न्यायाधीश कनिष्ठ विभाग आणि न्यायिक दंडाधिकारी प्रथम वर्ग परीक्षेत गोंदिया जिल्ह्यातील सौंदर्य येथील मूळगाव परंतु सध्या सोलापूरचा रहिवासी असलेल्या सुबोध भैसारे हा राज्यात पहिला आला आहे. सुबोध याने २०० पैकी तब्बल १७८ गुण मिळवत राज्यात पहिला क्रमांक पटकवाले आहे. सुबोधचे वडील अशोक भैसारे देखील न्यायाधीश राहिले आहेत. त्यामुळे त्यांची दुसरी पिढी न्यायिक क्षेत्रात येणार आहे. 'जेएमएफसी' परीक्षा देत वयाच्या २७ व्या वर्षी सुबोधने यशाला गवसणी घातली आणि त्याने राज्यात पहिला क्रमांक मिळवला. सुबोधच्या यशाचे सर्व स्तरातून कौतुक होत आहे. सुबोधचे १० वी पर्यंतचे शिक्षण सोलापुरात व

१२ वीचे शिक्षण हे चंद्रपुरात झाले आहे. पुण्यातल्या आयएलएस महाविद्यालयात कायद्याचे शिक्षण घेतले आहे. आपण बालपणापासूनच वडीलांकडे बघत होतो, सोबतच त्यांच्यासोबत असलेल्यांचे कर्तृमान व विचार आपल्या मनात रुजले, तेव्हापासूनच या न्यायिक क्षेत्रात जाण्याचा मानस पक्का केला. सोबतच

आपल्यात न्यायदान योग्यरितेने करण्याची गुणवत्ता असल्याची जाणिवही झाल्याने १२ वी नंतर विधीच्या अभ्यासक्रमाकडे वळल्याचे सांगितले. सुबोध याचे वडील अशोक भैसारे हे मूळचे गोंदिया जिल्ह्यातील सडक अर्जुनी तालुक्यातील सौंदर्य येथील रहिवासी होते. ते देखील न्यायाधीश राहिले आहेत. त.

धुळे, चंद्रपूर, नागपूर, पुणे, ठाणे आणि सोलापूर या ठिकाणी जिल्हा न्यायाधीश म्हणून सेवा बजावली आहे. ते सध्या सोलापूरच्या ग्राहक तक्रार निवारण आयोगाचे अध्यक्ष आहेत. विशेष म्हणजे सुबोध भैसारे याचा मोठा भाऊ शुभम भैसारे हा देखील मागील वर्षी IAS परीक्षेत उत्तीर्ण झाला आणि आता सुबोध न्यायाधीश झाला आहे. त्यामुळे भैसारे कुटुंबियांच्या आनंदाला पारावार उरलेला नाही.

अशोक भैसारे यांनी आपण आज जरी आपल्या मूळगावापासून लांब राहत असलो तरी नातेवाईक आणि आपले घर, शेती सौंदर्य परिसरातच असल्याने आम्ही सहा महिने, वर्षातून गावाकडे येत असतो असे सांगतच मुलांने यशाचे गाठलेले शिखर हे त्यांने केलेल्या परिश्रम त्चे फळ असल्याचे सांगितले.

पिंडकेपार पोहोचला ११० कोटींवर

गोंदिया: गोंदिया मध्यम प्रकल्प विभागातर्फे पिंडकेपार परिसरात मध्यम प्रकल्पाला मंजूरी मिळाली होती. या मध्यम प्रकल्पाची किंमत २.४३ कोटी रुपये होती. परंतु शासनाच्या लेटलतिफ धोरणामुळे व वनविभागाच्या अडथड्यामुळे ३८ वर्षांनंतर आता या प्रकल्पाची किंमत ११० कोटी २१ लाख रुपयांपर्यंत पोहोचली आहे. आता नवीन शासन या प्रकल्पाला पूर्ण करून शेतकऱ्यांसाठी सिंचनाची व्यवस्था उपलब्ध करून देईल, अशी आशा व्यक्त केली जात आहे. परंतु क्षेत्राचे लोकप्रतिनिधी या विषयावर किती गंभीर आहेत, हे येणारे काळच सांगेल.

पिंडकेपार मध्यम प्रकल्पाला मंजूरी मिळाली होती. २ कोटी ४३ लाख रुपयांचे खर्च करून सदर प्रकल्प पूर्ण करावयाचे होते. या प्रकल्पाला पूर्ण करण्यासाठी डब्या व रापेवाडा येथील शेतकऱ्यांची १५६ हेक्टर शेतजमीन संपादित करावयाची आहे. तर वनविभागाची ३४.७७ हेक्टर जमीन संपादित केली जात आहे. १९८३ मध्ये प्रकल्पाच्या कामाची सुरुवात करण्यात आली. २००८-०९ मध्ये प्रकल्पाची किंमत ४० कोटी ६६ लाखांवर पोहोचली. काम सुरु असतानाच वनविभागाचे आपल्या क्षेत्रातील जमीन देण्यास नकार दिला. त्यामुळे प्रकल्पाचे काम अर्ध्यातच अपूर्ण सोडावे लागले. गोंदिया मध्यम प्रकल्प विभागाकडून या प्रकल्पाला पूर्ण करण्यासाठी

शासनाकडे पत्र व्यवहार करण्यात आला. वनविभागाला याबाबत साविस्तरपणे समजविण्यात आले. यावेळी वनविभागाने सदर बाब गंभीर्याने घेऊन २०१६ मध्ये प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी मंजूरी प्रदान केली. गोंदिया मध्यम प्रकल्प विभागाने वनविभागाची ३४.७७ हेक्टर जमीन संपादित केली. त्याची भरपाई

महणून वनविभागाला ९ कोटी ८९ लाख रुपये देण्यात आले. तसेच यावेळी प्रकल्पाचा पूर्ण करण्यासाठी डब्या व रापेवाडा येथील शेतकऱ्यांची १५६ हेक्टर शेतजमीन संपादित करावयाची आहे. याबाबतचा प्रस्ताव विभागाने शासनाला सादर केला आहे. सदर प्रस्ताव शासनाने मंजूर करताना संपादित जमिनीच्या

वनविभागाची आडकाठी
परंतु वनविभागाची मंजूरी मिळून ३ वर्षांचा काळ लोटल्यानंतरही या प्रकल्पाचे काम सुरु होवू शकले नाही. या विषयाला घेऊन क्षेत्राचे लोकप्रतिनिधी जर वेळेवर गांभीर्य दाखविले असते तर सदर प्रकल्प वनविभागाच्या मंजूरीनंतर वर्षभरातच पूर्ण केले जावू शकले होते. आता नवीन शासन सदर प्रकल्प पूर्ण करणार अशी आशा शेतकऱ्यांनी बाळगली आहे. परंतु यासाठी लोकप्रतिनिधींची इच्छा जाहीर होणे आवश्यक आहे.

११७० हेक्टर जमिनीचे होणार सिंचन
हा प्रकल्प पूर्ण झाल्यास गोंदिया जिल्ह्यातील ७ गावांतील ११७० हेक्टर शेतीला सिंचन सुविधेचा लाभ मिळणार आहे. त्यामुळे शेतकऱ्यांची शेती सुजलाम-सुफलाम होईल. गोंदिया शहरावरील १.७७ दलघमी पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था देखील होणार आहे. क्षेत्रातील लोकप्रतिनिधी सदर प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी कोणते पाऊल उचलतात याकडे नागरिकांचे लक्ष लागले आहे.

भरपाईसाठी ३३ कोटींचा निधी मंजूर केला आहे. २ जानेवारी २०१९ रोजी प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी ११० कोटी ८ लाख रुपये गोंदिया मध्यम प्रकल्प विभागाच्या खात्यात जमा केले आहे.

लोकप्रिय शेतकऱ्यांचे लेखक, प्रसिद्ध पत्रकार, शेतकरी नेते असलेले विद्वोही साहित्य संमेलनाचे नियोजित अध्यक्ष चंद्रकांत वानखेडे यांचा सत्कार, फुले शाहू आंबेडकर विचारवंत प्रभाकर पावडे यांचे हस्ते करण्यात आला. हा कार्यक्रम सक्रंदरा परिसरातील सेवादल महाविद्यालयाच्या सभागृहात पार पडला. यावेळी बहुजन संघर्षचे संपादक नागेश चौधरी, विद्वोही सांस्कृतिक चळवळ महाराष्ट्राचे अध्यक्ष प्रा.प्रतिभा परदेशी, प्रसिद्ध शिल्पकार गोपाल नायडू, सत्यशोधक चळवळीच्या साहित्यचे अभ्यासक, ओबीसी चळवळचे मार्गदर्शक आणि वर्षा येथे होऊ घातलेल्या १७ व्या अ.भा.विद्वोही मराठी साहित्य